

Gabių mokinių kūrybinės veikos sklaida viešosiose erdvėse“.

Vida Karbauskienė, dailės mokytoja ekspertė
Jurgita Navickienė, dailės mokytoja ekspertė
Tauragės moksleivių kūrybos centras,
dailės klasių mokytojos
2013 m.

Pirmiausia pasakykite vaikui, kad jis gabus ir jis bus gabus

- Ne taip lengva pasakyti, kuris vaikas laikytinas gabiu, o kuris – ne.
- Tradiciškai gabumai siejami su aukštu intelektu, o pastaruoju metu – ir su kitais asmenybės aspektais: motyvacija, polinkiais, turimu potencialu ir kt.

Nepaisant visų nesutarimų daugelis gabių vaikų ugdymo ekspertų mano, kad:

- gabumais vadintini dideli tam tikrų sričių gebėjimai, galintys pasireikšti tik atitinkamomis aplinkybėmis (Gallagher ir Gallagher, 1994).
- galima daryti prielaidą, kad žmogaus gabumai atsiskleis tik jei bus sudarytos tinkamos sąlygos, t. y. jei jis ne tik išsiskirs aukštesniu už vidutinį gebėjimų lygiu ir kūrybingumu, bet ir turės galimybių bei bus skatinamas atlikti veiklą ypač aukštu lygiu (cit. pg. Hallahan ir Kauffman, 2003).

Gabūs vaikai

- Lengviau prisitaiko socialinėje ir emocinėje srityse
- Labiau linkę varžytis, būti nepriklausomi
- Turi tikslą, smalsūs, išradingi, atkaklūs, linkę kūrybai
- Jautresni žmonių nuotaikoms, emocionalūs
- Linkę į individualią veiklą
- Padidintas „sau“ kritiškumas
- Aukštesnis kūrybiškumo rodiklis
- Renkasi vyresnius draugus

Gabiems vaikams reikia

- Specialių konsultacijų padedančių geriau suprasti savo gabumus ir talentą
- Išsiaiškinti, ko jie nori pasiekti gyvenime
- Numatyti tinkamus ugdymo kelius, padėsiančius pasiekti tikslą (numatyti mokyklą ir kt.)
- Padėti susidoroti su asmeninėmis bei socialinėmis problemomis

Kūrybiškas požiūris

- Akcentuojame ne genialius žmogaus sugebėjimus. Savo potencialą atskleidžiančio žmogaus kūrybingumas, originalumas ar išradingumas panašus į naivų nesugadintą vaiko kūrybingumą.
- Tai kiekvieno žmogaus prigimties bruožas, kurį dauguma vėliau prarandame.
- Nesvarbu, kad žmogus nerašo knygų, nekuria muzikos ar kitokio meno.
- Ypatingas kūrybingumas, projektuojamas į pasaulį, paženkliną įvairiapusę asmens veiklą.
- Galima kūrybiškai netgi matyti pasaulį – tai sugeba vaikai.

Gabių vaikų ugdymas neatsiejamas nuo kūrybiškumo ugdymo

- Žmonės, kurie daug pasiekia savo gyvenime, dažnai ypač domisi tam tikra veiklos sritimi nuo mažens, vėliau tam skiria didžiąją dalį gyvenimo.
- Troškimas „kaitina“ atkaklumą ir suteikia kryptį žmogaus pastangoms.
- Viena pagrindinių nugalėtojo savybių – optimizmas.

Naujos idėjos ir objektyvūs sprendimai gimsta iš netradicinio požiūrio į problemas.

- Daugumai žmonių tobulų idėjų nekyla todėl, kad kyla gerų, o tada jie nustoja kurti.
- Tik tuomet kai neapsiribojama vieno sprendimo žinojimu, atsiranda galimybė surasti šimtus kitų išeičių.

- Matant meno kūrybinę galią viešojoje erdvėje, kyla didžiulis noras kurti, nes pasak grupės „Antis“ lyderio A. Kaušpėdo žodžių

„Nenorėti yra blogiau nei negalėti“.